

РЕЦЕНЗИЯ

От Проф. д-р Ирена Димитрова Костадинова, дмн

Клиника по нуклеарна медицина, УБ „Аджибадем Сити Клиник-Младост”, член на Научно жури по конкурс за заемане на академичната длъжност ”Доцент” по научна специалност „Нуклеарна медицина”, в област висше образование 7. „Здравеопазване и спорт”, професионално направление 7.1.”Медицина”, за нуждите на Факултет „Медицина”, Катедра „Образна диагностика, интервенционална рентгенология и лъчелечение”, МУ-Варна, обявен в ДВ бр.28/18.3.2023г.

Относно: Кандидатурата на Гл.ас. Д-р Живка Данчева Мезан, дм, Клиника по нуклеарна медицина и метаболитна терапия, Факултет „Медицина”, МУ-Варна.

I. Професионално развитие

Д-р Данчева е родена през 1979г.в гр. Велики Преслав.

Завършва медицина през 2005г. В МУ-Плевен. В периода 2006г-2012г. е специализант и редовен докторант към Клиниката по нуклеарна медицина и метаболитна терапия. Успешно взема специалност по нуклеарна медицина и защитава дисертация на тема „Метаболитна радиофармацевтична терапия с ^{89}Sr (Метастрон) на болезнени костни метастази при пациенти с карцином на простатата и млечна жлеза“. От 2016г. е гл.асистент в Катедра “Образна диагностика интервенционална медицина и лъчелечение“.

Общото впечатление от работата на д-р Данчева е, че тя е много мотивирана и отдадена на работата си като лекар и професионалист, уважавана от колегите

си и болните като се справя своевременно и много успешно и с всички административни задачи в Клиниката. Прави впечатление голямата работоспособност на кандидатката и умението ѝ да работи в колектив, с готовност винаги да помага на колегите си и пациентите.

Тя се проявява като лекар с широки медицински познания и със задълбочени научни интереси, касаещи диагностичното приложение и алгоритъм на мултимодалните образни технологии-SPECT-CT и PET-CT, за което говорят и множеството ѝ участия в международни и национални форуми в България.

II. Научноизследователска дейност

В настоящият конкурс за „Доцент“, д-р Данчева представя общо 30 научни труда,вкл. 1 монография, 7 пълнотекстови статии и 22 доклада с публикувани абстракти в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни база данни, с импакт фактор.

Научните ѝ интереси са насочени основно към нуклеарната онкология и специално при диагностичния алгоритъм при ранния и авансирал малигнен метаном, при карциномите на простатата, на главата и шията и към метаболитната радионуклидна терапия при метастатична костна болест.

С голям практически принос са публикациите ѝ и при някои неонкологични заболявания- инфекциозен ендокардит, саркоидоза и Ковид 19-инфекцията.

Авторката прецизно и ясно е формулирала основните си научни приноси , по-значимите от които са:

1. За първи път у нас се разглежда приложението на модерните хибридни нуклеарномедицински методи – PET-CT и SPECT-CT при кожния меланом, в представената монография- „Кожният меланом през погледа на нуклеарната медицина“ при голям брой болни- с включени лични резултати от 500 пациента.

С висок професионализъм се разглежда използването на тези образни методи, както в ранните стадии на заболяването, така и при авансирало заболяване и при проследяване ефекта от лечение, вкл. и след прилагането на иновативната и перспективна имунотерапия, която се разви през последните 2-3 години и все още няма значими международни проучвания в тази насока. Това прави авторката един от пионерите в тези изследвания.

Поради големия си опит от многобройните изследвани пациенти и познавайки широко международните проучвания, с цитирани повече от 300 заглавия, д-р Данчева много професионално мотивира критериите за оценка на резултатите и препоръки за поведение-както при стадиране на заболяването, така и при рестадиране и проследяване ефекта от лечение.

Демонстрирани са много целенасочени и показателни примери при отделните индикации, взаймствани от собствения опит на авторката. SPECT-CT и PET-CT като най-надеждни съвременни хибридни изследвания и включени в цялостния диагностичен алгоритъм при болните с малигнен меланом.

Благодарение на тези методи, медицинските онколози и радиолози се насочват към персонализирано терапевтично поведение, с повишаване качеството на живот и на преживяемостта на пациентите.

С обобщените лични резултати и световния опит в това направление, настоящата монография се утвърждава като много ценно и първо по рода си ръководство за поведение и е една следваща стъпка в развитие на нуклеарната медицина у нас и в посока към европейската ѝ и световната ни интеграция. Тя е много

полезна за специалисти и специализанти по нуклеарна медицина, медицинска радиология, медицинска онкология, дерматолози, хирурзи.

2. За първи път у нас е направена комплексна оценка за ролята и мястото на метаболитната радионуклидна терапия с ^{89}Sr -Metastron при болков синдром на пациентите с карцином на простатата, както и при тези с карцином на гърдата и с комбинирането на радиофармацевтика с бифосфонати, химиотерапия и лъчелечение. Проведена е задълбочена оценка според посттерапевтичния перформанс статус по ECOG, радиологичните промени и продължителността на преживяемостта, свободна от прогресия. Проучени са подробно и факторите, влияещи върху ефекта от лечение - изходният клиничен статус на пациента, броя на метастазите, изходните кръвни показатели като се доказва, че комбинирането на това лечение с таргетна лъчетерапия при пациенти със смесени костни метастази, е с по-добър ефект. Изработен е ценен терапевтичен алгоритъм при лечение на метастатичната костна болка, включващ и бифосфонати, химиотерапия и лъчелечение, в помощ на ежедневната онкологична практика.

3. Съществени са приносите на авторката, заедно с колеги от Клиниката по нуклеарна медицина, при карциномите:

- на главата и шията като е посочен приоритетната роля на PET-CT освен за стадиране и рестадиране на пациентите, а също и за визуализацията на синхронни и окултни карциноми
- на простатата- като в значителен брой проучвания се установява значимата роля на ^{68}Ga -PSMA при визуализация на рецидиви, вкл. и при стойности на PSA под биохимичен рецидив от 0.2ng/ml . Установява се позитивна корелация между чувствителността на PET-CT от нивата на туморния маркер-PSA. Доказва се, че методът превъзхожда по точност конвенционалните образни методи при рестадиране и стадиране на пациентите с висок и

интермедиерен риск и е пряко зависим от нивата на PSA и степента на ISUP. Посочват се и възможностите за фалшиво позитивни и негативни находки като източници за грешки.

- при множествения миелом се установява, че PET-CT е с по-висока чувствителност спрямо конвенционалните образни методи при визуализацията и локализирането на костните лезии..
- с висока практическа значимост е доказването на ползата от приложението на ендокринната терапия при рак на гърдата при мъже в метастатичен стадий с позитивни ER.

Общият импакт фактор на представените научни труда в конкурса за „Доцент“ е много висок- 204.073, а броят на цитиранията-26, което показва значимостта на разработките на д-р Данчева и неучния интерес на наши и чужди автори към тях.

Става ясно, че Д-р Данчева е активен автор, който непрекъснато се развива като професионалист, учен и преподавател, споделяйки своя опит у нас и в чужбина, с все по-нарастващ авторитет сред колегите си от различни специалности-нуклеарни медици, радиолози, онколози, уролози.

От общо изискуем минимален брой показатели по т.Г5-9 от 200т. , при кандидатката те са 207.05. Така тя отговаря напълно на изискванията на НАЦИД за заемане на научното звание “Доцент“.

III. Обществена активност

Д-р Данчева е активен експерт и успешен организатор за работата в Клиниката и при обучаване на студенти, специализанти и медицински специалисти. Тя е основния организатор на годишните срещи на специалистите по нуклеарна медицина и на Дружеството по нуклеарна медицина, с отговорност за осъвременяване на интернет сайта му.

Член е на престижни професионални български и международни

организации- Българско дружеството по нуклеарна медицин, EANM, ESHI.

IV. Учебно-преподавателска дейност

От представените документи става ясно, че Д-р Данчева има общо 14г. трудов стаж като лекар специализант и специалист по нуклеарна медицина, асистент и главен асистент към Клиниката по нуклеарна медицина и метаболитна терапия към Катедра по образна диагностика, интервенционална рентгенология и лъчелечение. Има 7 г. преподавателски опит със студенти по медицина, специализанти по нуклеарна медицина и образна диагностика, рентгенови лаборанти, медицински сестри и акушерки, с годишна учебна натовареност, варираща между 112-169ч.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Д-р Данчева е единствен кандидат в конкурса за научното звание „Доцент” по научна специалност „Нуклеарна медицина”, Катедра по образна диагностика, интервенционална рентгенология и лъчелечение“, Факултет „Медицина”, МУ-Варна.

Тя вече е признат експерт и един от водещите специалисти у нас в областта на нуклеарната медицина и специално в нуклеарната онкология и метаболитната терапия, с принос в развитието и клиничното приложение на новите хибридни образни методи и включването им в цялостния диагностичен алгоритъм на редица социалнозначими онкологични и неонкологични заболявания.

Имайки предвид вече натрупания от нея професионален, преподавателски и организационен опит, с доказани научни постижения и съобразявайки се с Правилника за развитие на академичния състав, считам, че тя покрива напълно изискванията на Закона като давам положителна оценка и препоръчвам убедено на членовете на уважаемото

научно жури да избере за „Доцент” кандидата д-р Живка Данчева
Мезан,дм.

Изготвил рецензията:..........

Проф.д-р И.Костадинова,дмн, Аджибадем Сити Клиник,
София, УМБАЛ